

Matrícula gratuïta per als discapacitats

La UAB oferirà tota una sèrie de mesures –com és la matrícula gratuïta– per avançar en la integració dels estudiants que pateixen alguna discapacitat. A la foto, Julià Montero, que està cursant els estudis de Ciències Empresarials. **PÀG. 3**

PREMIS DELS AMICS DE LA UAB

Els professors Antoni Serra Ramoneda i José Manuel Bleuca i l'escriptor Juan Marsé, conjuntament amb el Col·lectiu contra la Guerra de la Universitat, van ser els premiats en la festa anual que celebra l'Associació d'Amics de la Universitat Autònoma. **PÀG. 10**

CÀLID HOMENATGE A MIQUEL MARTÍ I POL

L'auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres es va omplir de gom a gom per presenciar el càlid homenatge «al poeta del poble», Miquel Martí i Pol, doctor *honoris causa* per la UAB. Els seus poemes hi van ser presents a través de la veu de l'actriu Rosa Cadafalch, a la foto. **PÀG. 5**

REUNIÓ D'EXPERTS EN SEGURETAT ALIMENTÀRIA

Importants professionals de la indústria agroalimentària, com també professors i investigadors en aquest àmbit, es van reunir del 24 al 28 de novembre en un taller organitzat per la UAB sobre detecció i identificació ràpida de microorganismes. **PÀG. 7**

Es tracta el decret d'accés a la universitat

El rector opina sobre alguns punts polèmics d'aquest projecte

► La no participació de les universitats públiques catalanes en el 25è aniversari de la Constitució va obrir l'informe del rector

Lluís Ferrer va explicar –a l'inici del seu informe en el darrer Consell de Govern del mes de novembre– que no van creure convenient signar l'acord a causa del seu caràcter manifestament polític. «Majoritàriament, les universitats no han volgut participar-hi. Això no implica que no es puguin fer adhesions als actes diversos de commemoració que se celebraran els propers mesos a diferents àmbits institucionals», i, a més, «es porten a terme actuacions en les diferents universitats», va dir el rector.

Lluís Ferrer va informar també que el gran projecte del reactor experimental de fusió nuclear ITER finalment no es farà a Tarragona, sinó a França, amb el que això suposa de pèrdua d'una gran instal·lació científica. Es va referir també a la darrera sessió del Consell de Coordinació Universitària, on es va tractar sobre el projecte de decret d'accés a la universitat, que, segons el rector, presenta alguns temes polèmics, com ara l'accés a les titulacions amb més demanda

que ofereix. També va afegir que els més grans de quaranta-cinc anys tindran un accés diferenciat a la universitat, i que va en contra de l'esperit europeista tractar de manera diferent els estudiants espanyols i els estudiants d'altres països a l'hora de l'accés.

Per acabar, va comentar que continua la presentació de propostes per participar en xarxes del programa de convergència europea de l'Agència Nacional d'Avaluació, Certificació i Acreditació (ANECA).

El rector va explicar que s'ha realitzat amb èxit la primera prova universitària de competència (PUC) en anglès

A continuació, el rector va explicar que aquest mes de novembre s'abonarà la diferència de l'increment salarial al PAS i va comentar que segueixen les converses amb la Generalitat de Catalunya per tal que aquest complement sigui consolidable i quedi reflectit en els pressupostos futurs.

En l'àmbit de les llengües, el rector va destacar que les dades de matrícula de català i d'espanyol són «molt encoratjadores», que s'ha incrementat la matrícula

la d'anglès i que s'ha realitzat amb èxit la primera prova universitària de competència (PUC) en anglès. No obstant això, les dades disponibles sobre lectures de tesis doctorals en català demostren una lleugera disminució de l'ús d'aquesta llengua, a causa fonamentalment del gran col·lectiu llatinoamericà que fa el doctorat a la UAB. Finalment, va comentar la necessitat d'harmonitzar l'objectiu de potenciar l'ús de la llengua catalana amb una major internacionalització de la Universitat.

EL SEXISME A LA UAB

Un altre tema que va destacar el rector és la presentació de l'informe *El sexisme a la UAB*, realitzat per la doctora M. Jesús Izquierdo, amb Enrico Mora, Laura Duarte i Francisco León, i que va ser un dels primers encàrrecs d'aquest equip de govern. L'informe, que recull els principals indicadors del sexisme a la UAB, ofereix també un seguit d'accions que es posaran en marxa i que es divulgaran en format digital.

Finalment, el rector va informar que viatjarà a la Xina per participar en un fòrum al qual s'ha convidat rectors de diferents universitats, i que aquesta iniciativa pot servir per consolidar els interessos de la Universitat Autònoma de Barcelona a l'Àsia oriental.

ACORDS

REPRESENTANT DEL PAS

Es designa Juan Manuel Gómiz Rodríguez, membre del PAS, representant del Consell de Govern al Consell Social.

COMITÈ DE BIOSEGURETAT

Es nomenen els membres del Comitè de Bioseguretat de la UAB.

COMISSIÓ DE PROFESSORAT

S'acorda delegar, amb caràcter provisional, en la Comissió de Professorat la

competència de ratificar la proposta de composició de la comissió que resol els concursos per a la provisió de places dels cossos docents universitaris, i la proposta de perfil docent i investigador presentada pels departaments per a les places comunicades fins ara al Consell de Coordinació Universitària.

CANVI DE NOM

Canvi de nom del Departament de Psicologia de l'Educació pel de Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació.

tament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació.

NORMATIVA DE DOCTORAT

Modificació de la Normativa de Doctorat en relació amb l'atorgament dels premis extraordinaris de doctorat.

INSTITUT BARCELONA

S'acorda la participació de la UAB en la creació de l'Institut Barcelona d'Estudis Internacionals.

CAMPUS

La UAB avança en la integració dels discapacitats

Aquests estudiants gaudiran de matrícula gratuïta a partir del 2004

L'acte de reconeixement, al qual van assistir nombrosos alumnes amb discapacitat, va tenir lloc el 28 de novembre.

➤ Acte de reconeixement als alumnes amb discapacitat que han estudiat a la UAB

El rector Lluís Ferrer va anunciar algunes mesures que ha pres la UAB –pioneres a Catalunya– per avançar en la integració dels estudiants amb discapacitat, en l'acte de reconeixement als alumnes amb discapacitat que han estudiat a la UAB. Amb aquest homenatge, que va tenir lloc el 28 de novembre passat al Rectorat de la UAB, es van tancar els actes de commemoració de l'Any Europeu de les Persones amb Discapacitat i del desè

aniversari del Programa per a la Integració dels Universitaris amb Necessitats Especials (PIUNE).

A banda de la gratuïtat de la matrícula per als estudiants amb discapacitat acreditada (amb una disminució igual o superior al 33 %), també es van anunciar altres iniciatives, com el foment del disseny universal –o adaptat a tothom–, tant pel que fa a les barreres arquitectòniques com a l'accés a la informació. El disseny universal persegueix que tots els productes i entorns siguin concebuts amb la finalitat que puguin ser utilitzables pel màxim nombre de persones possible, sense necessitat d'adaptació o d'un disseny especial.

Els nous autobusos de transport intern també estaran adaptats a persones amb mobilitat reduïda, i els actuals seran adaptats mentre no es renovin. Finalment, es continuarà avançant en la supressió de barreres arquitectòniques, en la contractació de personal amb discapacitats i en l'atenció personalitzada als estudiants disminuïts. La UAB sempre ha manifestat la necessitat de disposar de programes de suport per garantir la igualtat d'oportunitats davant de l'estudi i aconseguir la integració social de les persones amb alguna discapacitat. Així, fa deu anys va posar en marxa el PIUNE, programa que gestiona la FAS i que rep el suport de desenes de voluntaris.

Premi de l'ONCE

La UAB i la Fundació Autònoma Solidària (FAS) han estat guardonades en la segona edició dels premis ONCE Catalunya a la Solidaritat i la Superació. Amb aquesta distinció, l'ONCE ha volgut reconèixer l'esforç de la UAB en la integració de les persones amb discapacitat en l'àmbit universitari. El rector de la UAB, Lluís Ferrer, acompanyat de Muriel Casals, vicerectora de Relacions Exteriors i de Cooperació Interuniversitària i presidenta de la FAS, i de Jordi Tolrà, director de la FAS, van recollir el guardó, lliurat l'11 de novembre passat.

El Claustre General de la Universitat aprova l'informe del rector

El Claustre General de la UAB, reunit el dia 2 de desembre passat en sessió ordinària, va aprovar l'Informe del rector, va triar la comissió redactora del nou reglament del Claustre, i va aprovar les línies generals del Pressupost de l'any 2004. En el seu informe anual, el rector Lluís Ferrer va rendir comptes

sobre les actuacions del Pla Director l'any 2003, i va presentar les actuacions previstes per a l'any 2004. Després de les intervencions de diversos claustrals, es va aprovar l'informe amb 76 vots a favor, cap en contra i 7 abstencions. Després es va decidir, per assentiment, prolongar el mandat de la comissió que va redactar

els Estatuts per tal que redacti també el nou reglament del Claustre i l'adapti a les noves lleis vigents. Santiago Guerrero, vicerector d'Economia, va presentar les línies generals del Pressupost 2004, que es van aprovar amb 61 vots a favor, cap en contra i 16 abstencions. *(En el proper número de la revista ampliarem aquesta informació).*

BREUS

Ramon Lobo, a Comunicació

El periodista Ramon Lobo va inaugurar, el 13 de novembre, el curs acadèmic a la Facultat de Ciències de la Comunicació. Aquest corresponsal de guerra –que treballa a *El País*– va remarcar que un bon periodista ha de ser «honest, rigorós i independent». Va fer un repàs de la seva trajectòria professional i va destacar l'actitud que considera que han de tenir els estudiants que afrontin la seva futura professió: «El periodisme ha d'explicar els fets que passen i per què passen».

Nova oficina de la UC

La Universitat de Califòrnia (UC) ha instal·lat una oficina pròpia a la Facultat de Filosofia i Lletres per tal d'oferir un millor assessorament a tots els alumnes que desitgin estudiar en aquella universitat a través del Programa de Mobilitat. L'oficina ofereix atenció acadèmica durant tot el procés de sol·licitud, des que l'estudiant decideix que vol marxar fins a la cerca d'allotjament. Cada any, la UAB rep vint estudiants nord-americans i n'envia vint de propis.

Joan Roura i Àngels Pascual, en l'Any de la Mediterrània

El periodista Joan Roura, a la UAB.

Joan Roura va oferir una conferència, el dia 11 de novembre, en el marc de les xerrades de l'Any de la Mediterrània. El periodista de TV3, que va passar l'any 1982 a l'Orient Mitjà, ha rebut diferents premis per les seves tasques informatives. Roura va palesar les múltiples dificultats que pateixen els corresponsals que informen de zones conflictives, on

els controls de la informació són pràcticament absoluts per part de les autoritats militars. Roura va denunciar l'operació de caire «neocolonial» que s'amaga darrere la intervenció armada a l'Iraq. Va explicar els casos viscuts en l'enfrontament entre palestins i jueus, en el qual molts dels afectats per les accions destructives reivindicaven la lluita fins a les últimes conseqüències, però en privat defensaven el dret a viure.

ÀNGELS PASCUAL

La professora Àngels Pascual, catedràtica de Geografia Humana de la UAB, va intervenir també en aquest cicle, el dia 25 de novembre, amb una conferència sobre mobilitat i migracions. Pascual de Sans va destacar que les migracions són tan naturals com la vida mateixa i que caldria que fossin enteses com un acte de llibertat humana. Va acabar la seva intervenció defensant una flexibilització de les fronteres que faciliti l'exercici d'aquest dret.

PREMIS

Antoni Serra Ramoneda, medalla Narcís Monturiol

Antoni Serra Ramoneda, professor del Departament d'Economia de l'Empresa i rector de la UAB (1980-1985), ha estat guardonat per la Generalitat de Catalunya amb la medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic. President de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya i de Caixa Catalunya, ha estat distingit amb aquest guardó per les seves aportacions als camps de l'economia empresarial i financera, i per la tasca duta a terme per enfortir els lligams entre universitat i empresa.

Mèrit científic i tecnològic per a M. Dolors García

La professora del Departament de Geografia M. Dolors García i Ramón va ser distingida, el mes d'octubre passat, amb la medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic. Aquest guardó li ha estat concedit per la seva tasca docent i investigadora en línies de recerca de notable impacte internacional, en particular en la introducció de la perspectiva de gènere en la geografia social i cultural. Ha treballat sobre la dona, l'agricultura i el desenvolupament rural i sobre la història contextual de la geografia.

Albert Dou i Mas de Xexàs, professor emèrit premiat

Al professor Albert Dou i Mas de Xexàs, doctor enginyer de camins, catedràtic d'Anàlisi Matemàtica III a la Universitat Complutense de Madrid i professor emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona, on va ensenyar història de les matemàtiques, li ha estat concedida la medalla Narcís Monturiol. Aquesta medalla al mèrit científic i tecnològic li ha estat atorgada en reconeixement a la seva tasca renovadora de la docència i la recerca en l'àmbit de les equacions diferencials i pel seu caire formador i humanista.

Emotiu homenatge de la UAB al poeta Miquel Martí i Pol

ZAMORA

L'actriu i rapsoda Rosa Cadafalch, acompanyada pel músic Eduard Iniesta.

➤ El poeta de Roda de Ter va ser investit doctor *honoris causa* per l'Autònoma l'any 1999

L'auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres va acollir, el 24 de novembre passat, un emotiu homenatge al poeta Miquel Martí i Pol. A l'acte, hi van intervenir, a més del rector de l'Autònoma, Lluís Ferrer, el professor del Departament de Filologia Catalana Jaume Aulet; el poeta, director de la Institució de les Lletres Catalanes i professor del Departament de Traducció i d'Interpretació, Francesc Parcerisas; i el poeta Lluís Solà.

EL POETA DEL POBLE

En el seu parlament, Jaume Aulet es va referir al poeta de Roda de Ter com «el poeta del poble». Segons Aulet, el fet que s'hagi valorat sempre la figura de Martí i Pol des de «multitud d'àmbits ben diferenciats», el fet que hi hagi unanimitat «respecte a la visió que es té del poeta i, sobretot, la gran quantitat d'iniciatives espontànies sorgides arran de la seva mort», són una bona prova de l'estima del poble català cap a Miquel Martí i Pol.

Francesc Parcerisas, en la seva intervenció, va voler destacar la «llarga dedicació del poeta a la creació literària» –forçada, en part, per la greu malaltia que el mantenia bona part del temps a casa–, la «pluralitat de gèneres» als quals es va dedicar, i el fet que forgés una «persona-

litat pròpia» que el diferenciava d'altres poetes. Per la seva banda, el poeta Lluís Solà va voler definir Miquel Martí i Pol com un «home d'acció que va defensar sempre el seu país i la seva llengua que tant estimava».

En l'homenatge al poeta de Roda de Ter hi va ser present la seva vídua, Montserrat Sans, que va presenciar, com la resta d'assistents que omplien l'auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres, el recital de poemes «Una mirada en el temps». Aquest recital, que va repassar de manera íntima la vida de Martí i Pol a través dels seus poemes, va anar a càrrec de l'actriu i rapsoda Rosa Cadafalch, acompanyada per la música del compositor Eduard Iniesta.

L'actriu i rapsoda Rosa Cadafalch va oferir un recital sobre la vida del poeta a través dels seus poemes

La relació del poeta de Roda de Ter amb la Universitat Autònoma de Barcelona va ser molt estreta i va tenir el seu punt culminant l'any 1999, quan Martí i Pol va ser investit doctor *honoris causa*. Aquell 14 d'abril, el poeta –profundament emocionat– va agrair aquest gest de la UAB i va declarar: «Rebre aquest títol és quasi provocatiu, però, si més no per respecte a l'alta institució que me'l concedeix, l'accepto amb goig i amb confiança».

OPINIÓ

Miquel Martí i Pol, ofici de poeta

Miquel de Martí i Pol ha estat, sens dubte, un poeta excepcional en el panorama de la literatura catalana. La seva poesia, si més no, és llegida per públics de tota mena –fins i tot per aquella gent que pràcticament no en llegeix d'altra– i ha estat divulgada i valorada des d'àmbits molt diversos.

Aquests dies, per exemple, arran de la seva mort, s'han succeït múltiples homenatges que han abraçat des dels àmbits més estrictament institucionals o acadèmics fins a reaccions del tot espontànies de persones quasi anònimes que volien mostrar la seva estima a l'escriptor desaparegut (lectures de textos, pàgines de condol a Internet, murals a les parets de les escoles, cartes a la premsa, etc.).

És en aquest sentit que el seu és un cas excepcional, potser només comparable al de Jacint Verdaguer. No és exagerat, doncs, parlar del fenomen Miquel Martí i Pol com una singularitat que sobrepassa el que és estrictament l'àmbit de la creació literària i s'insereix en el terreny de la sociologia.

Una de les particularitats del «fenomen», però, consisteix en el fet que el poeta ha generat aquesta extraordinària capacitat de recepció treballant amb l'única eina que li és pròpia –la paraula– i des del seu món íntim, sense grans projeccions públiques ni campanyes mediàtiques. El mèrit vindria, en tot cas, del coneixement que l'autor té dels recursos del llenguatge i dels mecanismes del gènere. És en aquest sentit que podem parlar de Miquel Martí i Pol com a poeta d'ofici, un autèntic oficial de primera.

La universitat, com és lògic, no ha quedat pas al marge del reconeixement. De segur, el punt culminant d'aquesta reconeixença per part de la comunitat universitària el tenim en la investidura com a doctor *honoris causa* per part de la UAB el 1999. No es pot pas dir que des de l'acadèmia no s'hagi contribuït al coneixement i a la difusió de l'obra de Martí i Pol. Hi ha molta feina feta, sens dubte, però la nostra obligació és continuar estudiant l'obra literària del poeta i el fenomen que ha generat: intentar entendre'l i interpretar-lo. És tot un repte.

Jaume Aulet

Professor del Dep. de Filologia Catalana

Congrés de literatura a l'exili

Escriptors i editors de dues generacions, reunits

► Debats i teatre coincidint amb el centenari de Max Aub i María Teresa León

El Grup d'Estudis de l'Exili Literari (GEXEL) de la UAB va organitzar, del 17 al 21 de novembre, el III Congrés Internacional sobre l'exili literari, amb el lema *Escritores, editoriales y revistas del exilio republicano de 1939*. Ponències, taules rodones i conferències sobre les generacions de l'exili van ser presents en aquest congrés, que, durant tota una setmana, va agrupar els escriptors i editors que han fet la seva tasca al voltant de la recuperació de la memòria d'autors i intel·lectuals que van veure truncada la seva vida com a projecte col·lectiu.

Al Congrés, sota la coordinació de Manuel Aznar i José Rodríguez, van participar-hi nombrosos estudiosos, i es va retre un homenatge a dues personalitats de l'exili que enguany haurien fet cent anys: María Teresa León i Max Aub.

El crític de teatre i fundador de la revista *Primer Acto*, José Monleón, va glossar la personalitat de María Teresa León i va dir que el seu llibre *Memoria de la melancolía* era un testimoni vital i literari de primer ordre, en el qual se sintetitzen les desventures de l'exili i que, en una prosa excel·lent, dóna fe de la ruptura personal i creativa d'una generació.

Monleón va recordar la tasca desenvolupada pel Teatro de Guerrilla en el transcurs de la guerra civil i l'esforç dels nombrosos intel·lectuals que es van comprometre lluitant per la justícia social i per una societat democràtica.

Haug parla del procés de Bolonya

Guy Haug, sotsdirector general del programa Erasmus de la Unió Europea a Brussel·les i expert en polítiques d'ensenyament superior, va parlar, el 10 de novembre passat, a la UAB, dels nous reptes i de les noves oportunitats que afronten les universitats europees dins el procés d'integració en l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior.

Guy Haug va explicar el procés de convergència entre els sistemes nacionals de l'ensenyament superior iniciat amb les declaracions de la Sorbona (1998) i, sobretot, de Bolonya (1999), i que s'ha accelerat amb les reunions de Praga (2001), Graz i Berlín (2003). Entre els punts clau de les reformes, Haug va destacar l'establiment d'una estructura educativa basada en tres cicles, l'adopció d'un sistema europeu de transferència de crèdits (ECTS), la implementació d'un suplement al títol i l'acreditació dels nivells de qualitat.

FOTONOTÍCIA

NOMENAMENTS

Vicenç Lull, cap del Departament d'Antropologia

El professor Vicenç Lull Santiago ha estat nomenat director del Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria, amb efecte de l'11 de novembre passat. El professor Lull fa recerca en l'àmbit de l'arqueologia prehistòrica, principalment en tres línies d'investigació: arqueologia teòrica, arqueoeologia i prehistòria recent de la Mediterrània occidental. És investigador principal i coordinador de diversos projectes de recerca centrats en jaciments prehistòrics de les illes Balears i del sud-est de la península Ibèrica, i és també el director del grup de recerca consolidat Arqueoeologia Social Mediterrània. És autor de diversos llibres sobre temàtica prehistòrica i arqueològica.

Lliurament de diplomes a Ciències

La setzena edició de l'acte de lliurament de diplomes als estudiants de la Facultat de Ciències de la UAB va tenir lloc el dia 14 de novembre, de la mà del degà de la Facultat, Antoni Méndez, al saló Arnau de Vilanova del Serhs Hotel Campus de la UAB. La cerimònia va constar dels parlaments de Noemí Ruiz, llicenciada en Matemàtiques de la promoció 2002-2003 (a la fotografia), Pere Miró, president del Consell Social de la UAB, el rector Lluís Ferrer, i el mateix degà de la Facultat, i va finalitzar amb una actuació musical. La Facultat de Dret va dur a terme també el lliurament de diplomes, amb la presència del vicerector Joan Carbonell i una conferència de Luis del Castillo Aragón, vicedegà del Col·legi d'Advocats de Barcelona.

RECERCA

Les jornades sobre Seguretat Alimentària apleguen més de dos-cents experts

➤ Durant el taller, es van assajar diversos mètodes microbiològics ràpids al laboratori

La detecció i la identificació ràpida de microorganismes en els aliments són eines fonamentals per a la seguretat alimentària. Per tal de posar a l'abast dels professionals de la indústria agroalimentària, i també dels professors i dels investigadors, els avenços més recents en aquest àmbit, el centre especial de recerca Planta de Tecnologia dels Aliments (CERPTA) i el Departament de Ciència Animal i dels Aliments de la UAB van organitzar, del 24 al 28 de novembre passat, el segon taller sobre Mètodes Ràpids i Automatització en Microbiologia Alimentària, dirigit pels professors Marta Capellas i Josep Yuste.

Durant els dos primers dies del taller, es van assajar diversos mètodes microbiològics ràpids al laboratori, pràctiques impartides per Manuela Hernández Herrero i Artur Xavier Roig Segué. La conferència inaugural de les jornades va anar a càrrec de Cécile Lahellec, assessora científica del director general de l'Agència Francesa per a la Seguretat

ZAMORA

Cécile Lahellec, assessora científica de l'Agència Francesa per a la Seguretat Alimentària, va inaugurar la trobada.

Alimentària (AFSSA), que va parlar sobre la importància dels mètodes ràpids de detecció microbiològica per a la seguretat alimentària. Per a ella, la situació actual requereix racionalitzar l'ús dels mètodes ràpids en microbiologia alimentària harmonitzant els protocols dels diferents països.

El ponent principal va ser el catedràtic del Departament de Ciències Animals i Indústria de la Kansas State University, Daniel Y. C. Fung, que va presentar als més de dos-cents participants un recorregut pels mètodes de detecció i d'identificació de microorganismes i de recompte de cèl·lules viables.

Crisis alimentàries

Segons va explicar el catedràtic Daniel Y. C. Fung, les crisis alimentàries causades per les infeccions massives per *Salmonella enteritidis*, *Salmonella typhimurium*, *Listeria monocytogenes* o *Escherichia coli* 0157:H7 han impulsat la recerca de tècniques ràpides de detecció i de caracterització de microorganismes. El 1985, els Estats Units van patir una de les pitjors crisis del món occidental, amb més de 168.000 persones infectades per *Salmonella*.

L'escola i la societat, tema central del Fòrum de l'Educació

La relació entre l'escola i la societat va ser el centre de les jornades del Fòrum de l'Educació, que, durant els dies 21 i 22 de novembre, va tenir lloc a la UAB, amb la participació de destacats sociòlegs, educadors, polítics i professors, com Joan Subirats i Miguel Ángel Santos. Les jornades, organitzades per l'ICE, han estat un fòrum de debat sobre l'ensenyament primari i secundari, i en l'última

convocatòria hi han participat prop de tres-cents persones.

José Ángel Cuerda, antic alcalde de Vitòria, va parlar el dia 22 sobre «El paper de les administracions locals i les institucions territorials a l'hora de crear entorns educatius integrats», i va explicar les experiències que va viure en la seva etapa de polític actiu. En aquest Fòrum es va presentar el llibre *Expe-*

riències educatives integrades a Catalunya, editat per la Fundació Jaume Bofill i coordinat per Joan Subirats, en el qual s'analitzen prop de setanta experiències dutes a terme en escoles i instituts.

S'hi descriuen experiències en l'àmbit de la desmotivació, el fracàs escolar i l'absentisme laboral, com també problemes de convivència i violència a les escoles.

Seminari d'Estudis de la Dona (SED)

➤ Aquest és un grup de recerca transversal que investiga sobre la situació social de la dona

Als anys setanta, a les universitats dels Estats Units va sorgir un grup de recerca anomenat Women Studies. Quan la professora Judith Astellarra va arribar a la UAB l'any 1976, procedent d'una universitat nord-americana i en un moment en què el feminisme estava en plena ebullició, va decidir impulsar –juntament amb altres professores, com Marina Subirats o María Jesús Izquierdo– un grup de recerca pioner en el sistema universitari espanyol, que posava sobre la taula l'antropomorfisme de la ciència, que començava a abordar des del punt de vista de les dones. Era l'embrió del que avui és el Seminari d'Estudis de la Dona (SED).

DE LA IDEOLOGIA A L'ACADÈMIA

L'any 1982, s'hi va incorporar la professora Teresa Torns: «Després d'una primera fase més militant i ideològica, la recerca en aquest camp va passar a ser més acadèmica i reflexiva». Avui, el SED és un grup ANE (autorització de nom específic) que coordina les activitats

ZAMORA

El SED és un grup de recerca amb més de vint anys d'existència.

docents i d'extensió universitària del Departament de Sociologia en els temes relacionats amb la situació social de les dones. Imparteix cursos de doctorat i seminaris i realitza jornades i conferències. També publica llibres i disposa d'un centre de documentació especialitzat.

Segons les coordinadores del grup, Judith Astellarra i Teresa Torns, un tret diferencial del SED és que «aquest és un grup que treballa la perspectiva de gènere de forma transversal». És a dir, a

diferència d'altres universitats, on tota la recerca d'aquest àmbit s'aglutina en un institut específic, a la UAB existeixen diferents departaments en els quals s'aborda el tema: no solament a Ciències Socials, també a Geografia, Antropologia, Dret o Comunicació s'investiga sobre la relació d'aquestes matèries amb el gènere.

Alguns dels darrers projectes d'investigació que du a terme el SED són «L'estudi de la doble presència femenina: una aposta per la conciliació de la vida laboral i la vida familiar», que coordina Teresa Torns i finança l'Institut de la Mujer; «El temps de treball en la negociació col·lectiva i els seus efectes socials», encarregat pel Ministeri de Ciència i Tecnologia i coordinat per Faustino Miguélez; o el «Projecte Olímpia Gouges», que coordina Judith Astellarra per encàrrec de la Diputació de Barcelona i la Unió Europea.

La dona en la ciència, tema de les jornades del Departament de Sociologia

El Seminari d'Estudis de la Dona (SED), conjuntament amb el Grup d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball (QUIT), va organitzar, els dies 20 i 21 de novembre, el seminari Dona i Ciència: les Pioneres en Ciències Socials.

La menor proporció de dones dedicades a la ciència en relació amb els homes és un dels temes primordials que va centrar el contingut del seminari, com també la tasca i la vàlua d'algunes dones pioneres en la recerca científica, especialment en el camp de les ciències socials. Així, la professora Teresa Torns va exposar el cas de Marie Jahoda, pionera en ciències socials, mentre que la sociòloga María Ángeles Durán va exposar la seva biografia intel·lectual i el seu

cicle vital com a exemple de dona científica.

A continuació, l'investigador del CSIC Luis Sanz va explicar altres casos de dones en la investigació, en una ponència moderada per Josep Maria Masjuan, director del Departament de Sociologia. Teresa Ortiz, catedràtica d'Història de la Ciència a la Universitat de Granada i membre de l'Institut d'Estudis de la Dona, va oferir una perspectiva històrica de la pràctica científicomedica de diferents dones.

El seminari, que es va fer al Departament de Sociologia, es va tancar amb l'exposició dels resultats de la recerca que tres joves estudiants de doctorat han dut a terme sobre aquest tema.

ZAMORA

Un moment de les jornades.

BREUS

La Unitat de Cunicultura de l'IRTA s'establirà a la UAB

La Unitat de Cunicultura que actualment té l'IRTA (Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries de la Generalitat) a Caldes de Montbui i a l'Estació Experimental del Prat s'establirà al campus de la UAB, d'acord amb el conveni que van signar el rector de la UAB i el director de l'IRTA, el 17 de novembre. Les noves instal·lacions, adreçades a la recerca i transferència de tecnologia en l'àmbit de la selecció i la millora genètica de conills, s'ubicaran en uns terrenys de 4.800 m² a prop de la Facultat de Veterinària. La col·laboració és de gran interès per a ambdues institucions, atesa la importància del sector cunícola a Catalunya.

Accés al programari estadístic SAS

La UAB ja disposa de la llicència de campus del programari d'anàlisi i processament de la informació SAS System (de la companyia SAS Institute). Aquest programari, un dels més avançats que existeixen per les seves característiques tècniques i científiques, l'utilitzaran els grups de recerca de la UAB tant per a la docència com per a l'anàlisi de dades. L'adquisició d'aquesta llicència, pionera en l'àmbit de les universitats de tot l'Estat, ha estat possible gràcies al cofinançament del Servei d'Estadística de la UAB i del DURSI.

Simposi sobre ciència de materials

L'Institut de Ciència de Materials de Barcelona (ICMAB-CSIC), amb el suport de la Fundació Ramón Areces, va organitzar el simposi Noves Tendències en la Investigació de Ciència de Materials, els dies 26 i 27 de novembre. Les conferències van tractar des dels materials orgànics, els polímers, les ceràmiques i els semiconductors, fins a l'impacte de les tècniques de caracterització com la radiació sincrotró o la microscòpia electrònica.

ZAMORA

Els experts van debatre sobre aquesta malaltia, que afecta sobretot la medul·la òssia.

Segon Simposi Nacional sobre l'Anèmia de Fanconi

➤ La investigació en aquesta malaltia té importants aplicacions en la recerca sobre el càncer

El segon Simposi Nacional sobre l'Anèmia de Fanconi va tenir lloc els dies 24 i 25 de novembre a l'edifici UAB Casa Convalescència. Aquesta malaltia, un trastorn hereditari poc comú, es caracteritza per una elevadíssima predisposició dels afectats a patir leucèmia. El Simposi, organitzat pel Departament de Genètica i de Microbiologia de la UAB, va constar d'una sessió divulgativa per a malalts i familiars.

L'anèmia de Fanconi és un trastorn hereditari poc comú que afecta principalment la medul·la òssia, amb la qual cosa genera una disminució en la pro-

ducció de tots els tipus de cèl·lules sanguínies. La malaltia es caracteritza pel seu baix nivell d'incidència en la població i per una elevadíssima predisposició dels afectats a patir càncer, especialment leucèmia mieloide aguda. Per aquest motiu, la recerca en l'anèmia de Fanconi té també aplicacions en la investigació contra el càncer.

Al llarg de les dues jornades del Simposi, més d'una dotzena de ponents van explicar els avenços en el diagnòstic i en el tractament d'aquesta malaltia. La primera jornada va estar adreçada a professionals de la medicina, la biologia molecular i la genètica, i la segona jornada va consistir en una sessió divulgativa adreçada als malalts i als seus familiars, amb la participació, a més dels ponents convidats, de l'Associació Nacional d'Anèmia de Fanconi i de la Federació Espanyola de Malalties Rares.

Conferència de Cabré en el dia de sant Albert

La tradicional conferència amb motiu dels actes de la diada de sant Albert el Gran, que se celebra cada any a la Facultat de Ciències, aquest curs acadèmic va anar a càrrec del professor del Departament de Genètica i de Microbiologia Oriol Cabré, qui va parlar sobre els dos descobriments que, fa cinquanta anys, van revolucionar el món de la biologia. És a dir, l'establiment del model de la doble hèlix del DNA a càrrec dels investigadors James D.

Watson i Francis C. Crick, i la publicació dels experiments d'Stanley Miller i Harlod Urey per estudiar la síntesi abiòtica de compostos orgànics, és a dir, l'origen de la vida.

El professor Oriol Cabré va concloure la conferència ressaltant la importància del procés de selecció natural, un tret comú d'aquests dos avenços en el camp de la biologia, fet que ha permès el pas de l'aparició de la vida en el món actual.

Serra Ramoneda, J. M. Blecu i Marsé, premiats pels Amics

ZAMORA

D'esquerra a dreta, J. M. Blecu, J. Marsé i A. Serra Ramoneda.

➤ L'Associació d'Amics també distingeix el Col·lectiu contra la Guerra de la UAB

L'Associació d'Amics de la UAB va celebrar, el divendres 28 de novembre, la seva festa anual, al Palau Robert de Barcelona. En el decurs de l'acte, es van premiar diverses personalitats de la Universitat: els professors Antoni Serra Ramoneda i José Manuel Blecu, com també el col·lectiu Contra la Guerra. El Premi Universitat-Societat va ser per a l'escriptor Juan Marsé. També es van lliurar el premis extraordinaris de doctorat.

El rector de l'Autònoma, Lluís Ferrer, va destacar, en la cloenda de l'acte, que la UAB es caracteritza per ser una universitat catalana, solidària i progressista, com havia dit la professora Carme Ferré a l'hora de presentar el Col·lectiu contra la Guerra, i que persones com Antoni Serra Ramoneda i José Manuel Blecu han forjat aquest tarannà. Pel que fa a Marsé, va parlar dels seus llibres com a part del llegat positiu que podem deixar per a les generacions futures.

El professor Enric Cassany, catedràtic de Filologia Catalana, va presentar el professor Blecu destacant-ne la cordialitat i la professionalitat, com també la seva contribució com a constructor de

la Universitat, digne membre d'un llinatge il·lustre i un investigador molt avançat metodològicament parlant.

El professor Josep Oliver, catedràtic d'Economia Aplicada, va glossar la figura d'Antoni Serra Ramoneda emfasitzant la seva capacitat directiva i la seva empenta, i el seu compromís «constant» en la millora del benestar del país, com ho demostra el fet de presidir la Fundació Un Sol Món.

MARSÉ I VÁZQUEZ MONTALBÁN

El professor Sergi Beser, catedràtic de Filologia Espanyola, va trobar múltiples paral·lelismes entre la figura de Juan Marsé i la de Manuel Vázquez Montalbán. En va destacar un mateix origen social, la coincidència professional a la redacció de *Por Favor* i la mateixa actitud de rebuig en una societat injusta de dominadors i dominats que és present a les seves obres, com també una defensa aferrissada de la cultura del compromís social, també present a la literatura d'aquests dos «grans escriptors, consciència moral de la nostra societat».

La professora Carme Ferré, de la Facultat de Ciències de la Comunicació, presentant el Col·lectiu Contra la Guerra va recordar les diverses activitats dutes a terme per aquest col·lectiu, d'entre les quals va destacar la publicació *Que Corri la Veu*, que ha guanyat un premi del Consell Nacional de la Joventut.

BREUS

L'IDES posa en marxa el Pla de Formació Permanent

La Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES) ha endegat una oferta d'activitats formatives, centrades en els dos grans eixos estratègics de l'IDES per millorar la qualitat docent: l'adaptació del sistema de crèdits al model europeu i la formació del professorat. El programa de formació permanent, a l'abast de tot el personal docent i investigador de la UAB, consta d'un primer bloc d'activitats que es desenvoluparà del 19 de gener al 6 de febrer de 2004. Aquestes activitats estan organitzades d'acord amb els criteris següents: els seminaris A són d'estratègies d'ensenyament i aprenentatge, i els catalogats com a B són d'avaluació. Les activitats de formació catalogades de tipus C són tallers didàctics, i les E són específiques per a col·lectius determinats. L'IDES també posa a l'abast del personal docent la possibilitat d'accedir al Programa d'Accreditació en Formació Docent en Educació Superior (FDES). Les inscripcions s'obriran el 17 de novembre i es podran fer en línia.

Quark-poesia, la nova Aula de Poesia de la UAB

S'ha creat a la Universitat Autònoma de Barcelona l'Aula de Poesia, sota l'impuls d'Anna Aguilar-Amat, poetessa i professora, i també d'alguns joves poetes de la mateixa Universitat.

L'acte, que va tenir lloc el 5 d'octubre, el va apadrinar Jordi Virallonga, fundador de l'Aula de Poesia de la Universitat de Barcelona, que ja té catorze anys de vida. Amb el nom de Quark-poesia i vinculat a Cultura en Viu i a la Facultat de Traducció i d'Interpretació, un col·lectiu d'alumnes i professors s'ha aplegat per treballar per a la promoció de poetes i escriptors menys coneguts i en llengües menys traduïdes, i per a l'intercanvi d'idees i d'obres poètiques. Montserrat Abelló, Anna Aguilar-Amat, Josefa Contijoch, Francesc Garriga, Ricardo Massari, Laia Noguera, Josep Pedrals, Jaume Terradas, Joaquim Sala i Esther Xargay ens van oferir el recital i la interpretació dels seus poemes.

Es presenta el nou pla de sistemes i de serveis de les TIC

La UAB ha presentat el pla de sistemes i model global de serveis de les TIC.

➤ Segons aquest pla, el Servei d'Informàtica ha de tenir una clara orientació a l'usuari

El Servei d'Informàtica desenvoluparà el Pla de Sistemes i Model Global de Serveis de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, pla que el vicerector de Projectes Estratègics de la UAB, Francesc Gòdia, va presentar en el consell de govern del mes d'octubre. La situació de partida d'aquest projecte neix d'unes necessitats d'actuació del Servei d'Informàtica en relació amb la definició d'una línia estratègica, l'orientació del servei envers l'usuari i l'execució d'iniciatives.

Acords estratègics

En el nou projecte es considera clau l'establiment d'acords estratègics amb altres universitats, entitats i socis tecnològics. El nucli dels sistemes d'informació, segons aquest pla, l'han de constituir els relacionats amb la docència i la recerca. Caldrà tenir sistemes orientats al coneixement de la situació i a la presa de decisions, alhora que s'haurà de plantejar el portal corporatiu com l'element bàsic de l'estratègia de sistemes.

Pel que fa a l'arquitectura, els seus aspectes clau són la seguretat, les comunicacions, les eines col·laboratives, la monitorització i la integració de sistemes i serveis, potenciant també conceptes com l'hostatge i el rènting.

Aquestes necessitats han generat uns objectius pel que fa al projecte, que el condueixen a iniciar un procés de definició i construcció d'un nou model organitzatiu dels Serveis d'Informàtica que inclourà la formalització de l'organització, responsabilitats i un model de relació i gestió; la distinció entre funcions corporatives i funcions distribuïdes; un model de gestió de projectes i un model d'externalització de serveis.

Els objectius inclouran també la determinació de l'estratègia tecnològica quant a sistemes d'informació i infraestructura i arquitectura tecnològica.

Un dels objectius del Pla és determinar l'arquitectura i la infraestructura tecnològica necessària per a la UAB

D'acord amb el Pla, el model organitzatiu del Servei d'Informàtica s'ha de caracteritzar per una clara orientació a l'usuari, proporcionant un servei homogeni, coordinat i integrat.

Els Serveis d'Informàtica Distribuïda hauran de funcionar com una branca territorial del Servei d'Informàtica i establir-se com a nexes de dependència i coordinació amb el Servei d'Informàtica, i com a nexes de proximitat i prestació de suport amb el Centre i les facultats, centrant-se en la prestació de serveis tecnològics i tècnics de valor afegit amb l'objectiu de detectar, atendre i canalitzar necessitats sota un concepte corporatiu recolzat per tota l'estructura del Servei d'Informàtica.

PUBLICACIONS

EVOLUCIÓN. Origen, adaptación y divergencia de las especies. Antonio Fontdevila i Andrés Moya. Col·lecció Ciències Biològiques. Editorial Síntesis

La teoria de l'evolució constitueix una de les aventures més espectaculars de la biologia moderna, de la qual aquest manual n'és una síntesi. Per primera vegada s'ofereix al lector un text complet d'evolució escrit originalment en espanyol. Els autors han fet un esforç per definir els conceptes bàsics i il·lustrar-los mitjançant l'ús sistemàtic de casos exemplars, tot això completat amb una exhaustiva bibliografia, un elaborat índex i una àmplia col·lecció d'exercicis amb les seves respostes.

LES RELACIONS PERSONALS EN L'ORGANITZACIÓ. J. Gairín (coordinador), C. Armengol, X. Gimeno, A. Gradaïlla, L. Martínez, C. Oliver, A. Pérez, M. Royo i M. Tomàs. 2003. Institut de Ciències de l'Educació de la UAB

Els autors presenten en aquest volum una part del treball realitzat abordant el sistema relacional dels centres educatius i reconeixent el rol fonamental que els recursos humans tenen en les organitzacions. En aquest text es tracten temes com la participació, la comunicació, el conflicte, la motivació, les reunions, la imatge institucional, el clima i la cultura organitzativa.

«La ciència no té gènere, però els qui investiguen, sí»

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb la sociòloga durant el seminari Dona i Ciència

Si Aristòtil aixequés el cap...

Avui s'enduria una enorme sorpresa en veure que els centres d'ensenyament estan plens de dones. Aristòtil pensava que les dones naixien per obeir. Per això l'utilitzo com a interlocutor en el meu llibre, com a metàfora del que s'ha de lluitar per superar tradicions de segles.

Vostè ha dit que en ciència hi ha coses en què no s'ha avançat des de Galileu.

Vull dir que molts científics són sorprenentment ingenus sobre la seva llibertat d'actuació. Tots estem molt condicionats per la realitat que vivim; hi ha temes que són molt difícils de ser acceptats per la societat i per la comunitat científica.

I la universitat espanyola, com la veu?

Ara hi ha més llibertat, més ajuts i més

gent estudiant i investigador. Per a mi, el principal problema és la burocratització i el poc espai assignat a la creativitat intel·lectual.

Considera que la ciència té gènere?

La ciència no té gènere, però els qui estudien, ensenyen, seleccionen, investiguen i publiquen, sí. La modernització és sovint més ràpida en les lleis que en la vida real. Si algú ho dubta, que llegeixi la biografia de madame Curie: fins i tot en el cas de les dones amb èxit científic hi va haver una gran influència de la seva condició de dona. Per això no hem de mirar les triomfadores, sinó les que, estant qualificades, no van aconseguir el que volien, i es va perdre la seva contribució al progrés.

Té prou prestigi investigar sobre el tema «dona»?

A mi em sembla que ser dona i investigadora avui dia té molts avantatges, perquè pertanyem simultàniament a

María Ángeles Durán

Nascuda a Madrid fa seixanta anys, és una de les pioneres a Espanya dels estudis sobre la dona. Catedràtica de Sociologia i professora d'investigació del CSIC, ha desenvolupat la seva tasca docent i de recerca a diverses universitats espanyoles, com també a Michigan, Washington, Cambridge i a l'Institut Europeu de Florència. Premi Nacional d'Investigació 2002 en Ciències Socials, per la seva contribució a la sociologia de la salut, del treball no remunerat i de l'ús del temps. L'obra *La ciudad compartida* li va valer el Premi d'Assaig d'Urbanisme 1999. Entre d'altres, ha publicat *Si Aristóteles levantara la cabeza* i també ha recollit en un llibre la seva experiència com a malalta de càncer. Dona sàvia, divertida i vitalista, a qui sempre van interessar més les preguntes que les respostes, segons diu.

diverses tradicions intel·lectuals. Això ens afegeix complexitat i, per tant, creativitat i profunditat, però també comporta riscos, com la pèrdua d'ambició i autoestima. Alguns col·legues em diuen que treballar sobre «temes de dones» em perjudica. Comprenc el seu punt de vista, però crec que, treballant-los amb rigor, constitueixen un desafiament intel·lectual molt estimulant.

Com va combatre el càncer, malaltia que va patir fa vuit anys i que recull en el llibre *Diario de batalla*?

Per fer el llibre vaig utilitzar les cintes enregistrades quan em sotmetia a la quimioteràpia. És un testimoni a favor dels malalts, amics, familiars i professionals que tracten de vèncer el càncer. El suport dels altres és decisiu en els moments difícils i es tradueix en una millor esperança de curació i qualitat de vida. És essencial per millorar la dignitat amb què s'assumeix la mort i per disminuir el dolor dels moments difícils.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA
Publicació de la Universitat Autònoma
de Barcelona

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:
Universitat Autònoma de Barcelona
Àrea de Comunicació i de Promoció
IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions
FOTOGRAFIES: Antoni Zamora
i Jordi Pareto

Desembre de 2003. Núm. 168
Les opinions expressades pels entrevistats
reflecteixen únicament les seves idees.
Està prohibida la reproducció total
o parcial dels continguts d'aquesta revista
sense l'autorització escrita de l'editor.
L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format
Acrobat via Internet a: www.uab.es

**UNIVERSITAT AUTÒNOMA
DE BARCELONA**
Àrea de Comunicació
i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.es